

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASELE I-IV

- CULEGERE DE JOCURI DIDACTICE
- EXERCIȚII
- TESTE

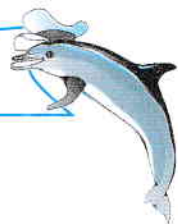
Ediția a II-a
(revizuită conform curriculumului actual)

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A.

CLASA I (etapa postalfabetară) și CLASA a II-a	5
1. Cuvânt, silabă, literă	5
2. Propoziția	15
3. Textul. Alineatul	17
4. Teste. Testele 1-8	20
5. Comunicăm	30
6. Vocabularul	38
7. Ortografie	40
8. Compuneri	50
 CLASA a III-a	 53
1. Cuvânt, silabă, literă. Părți de vorbire	53
2. Substantivul	55
3. Ortografie	59
4. Adjectivul	62
5. Pronumele. Pronumele personal	66
6. Pronumele de politețe	68
7. Numeralul	70
8. Verbul	74
9. Ortografie.....	79
10. Recapitulare	85
11. Propoziția. Părți principale de propoziție	86
12. Predicatul	86
13. Subiectul	90
14. Părțile secundare de propoziție	93
15. Recapitulare	96
16. Punctuația	98
17. Compuneri	100
18. Testele 1-9	107
 CLASA a IV-a	 116
1. Comunicăm	116
2. Textul. Propoziția. Părțile de propoziție	117
3. Predicatul.....	118
4. Subiectul	122
5. Atributul	129
6. Complementul	132
7. Recapitulare	134
8. Părțile de vorbire	136
9. Verbul	136
10. Substantivul	141
11. Adjectivul	147
12. Pronumele personal	150
13. Numeralul	155
14. Testele 1-9	158

CUVÂNT. SILABĂ. LITERĂ

1. Doi copii, Relu și Miruna, au organizat întrecerea *Cine scrie caligrafic alfabetul limbii române în ordine corectă?* Relu a scris 32 de litere. Miruna a scris 31 de litere. Cine a câștigat?

Scrie în caiet varianta corectă! Ai posibilitatea de a te verifica cu alfabetul scris la pagina 7, în această culegere.

2. Miruna și Relu au prezentat bilețele pe care erau scrise două propoziții, însă numai cu litere, silabe și cuvinte.

Bilețelul Mirunei

M r i u a n -e- p r i -te- n a este mea .

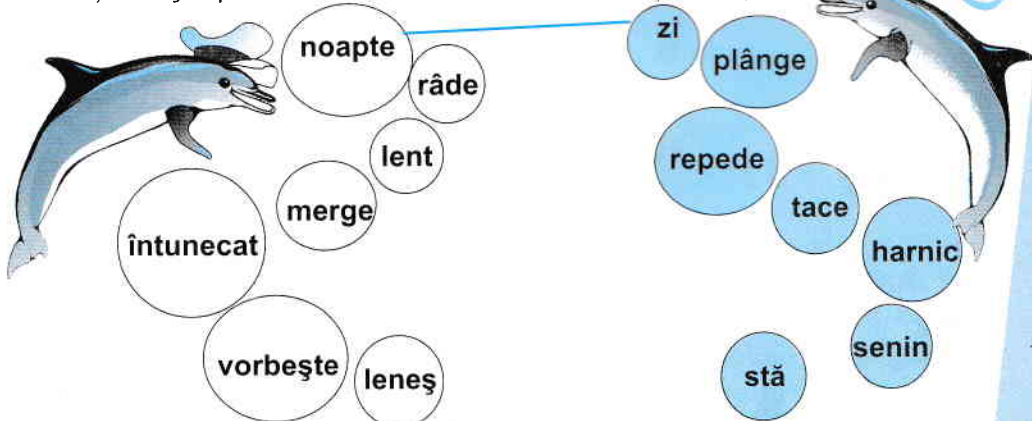
Bilețelul lui Relu

- l u Re se în j o a -c ă r p c a .

Descoperă cele două propoziții, combinând aceste litere, silabe și cuvinte. Răspunsul îl găsești la pagina 6.

3. Cei doi delfini, **Delfi** și **Elfi**, ghizii tăi în această carte, se joacă cu mingile. Ei aruncă unul spre altul aceste mingi pe care sunt scrise cuvinte cu înțeles opus.

a) Unește printr-o linie cuvintele care au înțeles opus.

b) Scrie, în caiet, perechile de cuvinte, după modelul: zi- noapte.

4. Citește cu atenție cuvintele următoare: *alinat, bucurie, liniște, liniștit, narează, potolit, povestește, strălucesc, spune, tăcere, veselie, luminează*. Formează serii după modelul: *alinat – liniștit – potolit*.

5. Scrie și tu două serii de cuvinte care același înțeles.

Răspunsul

Rezolvarea jocului nr. 2 de la pagina 5:

Miruna este prietena mea.

Relu se joacă în parc.

Exerciții

1. Citește cu atenție textul de mai jos și memorează versurile care ți-au plăcut mai mult!

S

A e un acrobat (a mare),
și altceva este **a** mic;
e albina truditore
poposind din stup pe... plic.

E

B e un bursucel de treabă,
.....

A

C la undiți e cârligul.
.....

D este un fel de frunză,
.....

C

E e un pieptene s-ar spune,
.....

Y

F e pana cea frumoasă
care lunecă pe lac,
.....

G e cangur cu marsupiu
(o caleașcă pentru țânc),
.....

B

H e scara care duce
spre cerceii din cireși,
.....

D

I din fulger o fărâmă,
bici mânând un cal de foc
.....

G

(Nichita Stănescu – *Un fel de abecedar*)

L

N

I

H

2. Scrie în caiet, în ordine alfabetică, următoarele cuvinte:

copiii, arămie, umplea, îmbunătățit, zmeu, trece, friguros, plimbă, chitară, gingaș.

3. Formulează propoziții cu trei dintre cuvintele de mai sus.

.....

.....

.....

4. Ordonează alfabetic cuvintele de pe petalele florii. Scrie propoziția obținută.

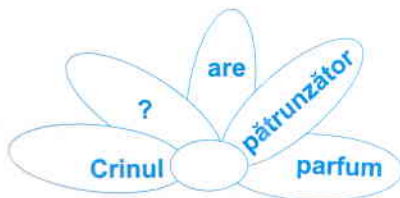

.....

.....

.....

.....

5. Scrie numele membrilor familiei tale în ordine alfabetică.

.....

.....

.....

Nu uita!

• Totalitatea literelor din limba română constituie **alfabetul limbii române**:

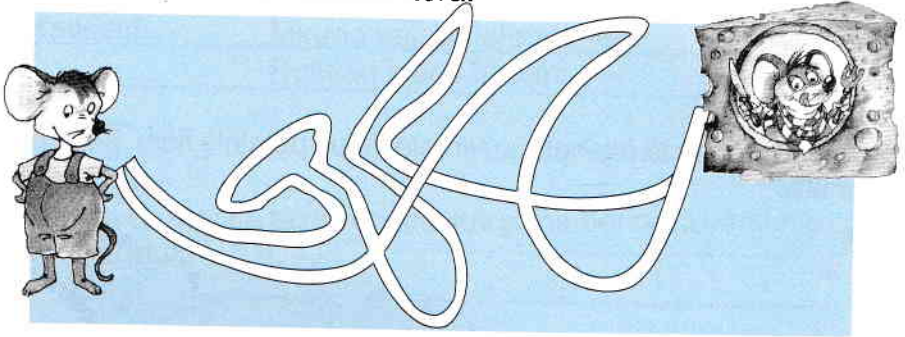
a A; ă Ă; â Â; b B; c C; d D; e E; f F; g G; h H; i I; î Î; j J; k K; l L; m M; n N; o O; p P; q Q; r R; s S; ș Ș; t T; ț Ț; u U; v V; w W; x X; y Y; z Z.

• Literele redau în scris **sunetele**. De regulă, unui **sunet** îi corespunde o **literă**. Totuși sunt și excepții: există sunete care sunt redade în scris prin grupuri de litere: **ce, ci, ge, gi, ghe, ghi, che, chi** sau grupuri de sunete reprezentate printr-o literă: sunetele **cs** și **gz** sunt redade prin litera **x**.

1. Șoricelul trebuie să ajungă pe pârția cea mai scurtă la bucata de cașcaval. Urmând acest drum, aflat în labirintul de mai jos, descoperă litera ascunsă. Colorează această literă!

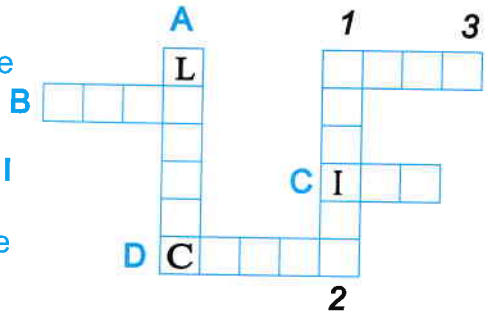
2. a) Completează rebusul:

A – o floare a cărei denumire începe cu litera **L**;

B – culoarea uniformei militare;

C – nume de băiat cu inițiala **I** (trei litere);

D – denumirea unui fruct care începe cu litera **C**.

De la 1–2 și de la 1–3 trebuie scrise nume de fete cu inițiala **K**.

b) Marchează cu o culoare preferată conturul literelor pe care le recunoști în acest rebus.

Ne jucăm cu literele!

• Identifică literele indicate și subliniază-le în cuvintele date:

litera **d**

adunat, Corina, cald, caiet, cadou, drag, papagal, pod, ușă, zid

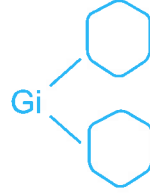
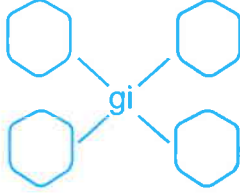
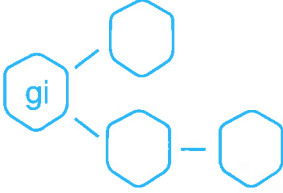
Litera **i**

Alina, cărți, colac, gânganie, liliac, mare, plecat, turn.

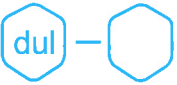

1. În fața cuvântului Tache pune silaba
Cos- ori silaba Ma-.
Scrie în caiet cuvintele obținute.

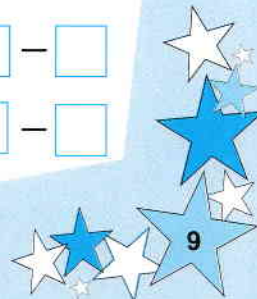
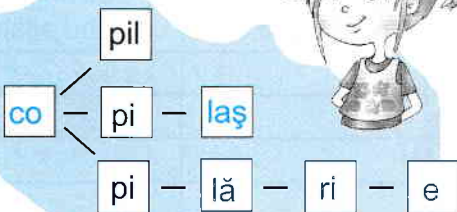
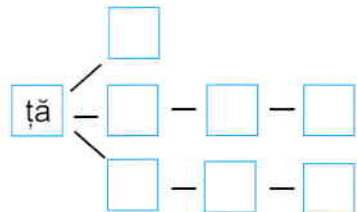
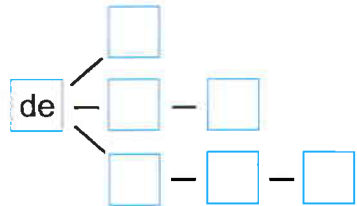
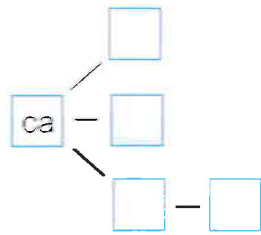
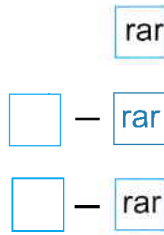
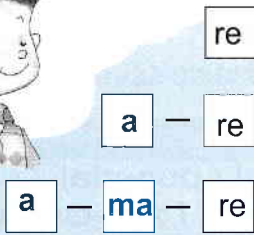
2. Compune cuvinte cu silabele date:

3. Completează cuvintele date cu silabele care lipsesc.

4. Formează cuvinte, adăugând silabe înainte și după silaba dată.

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte:

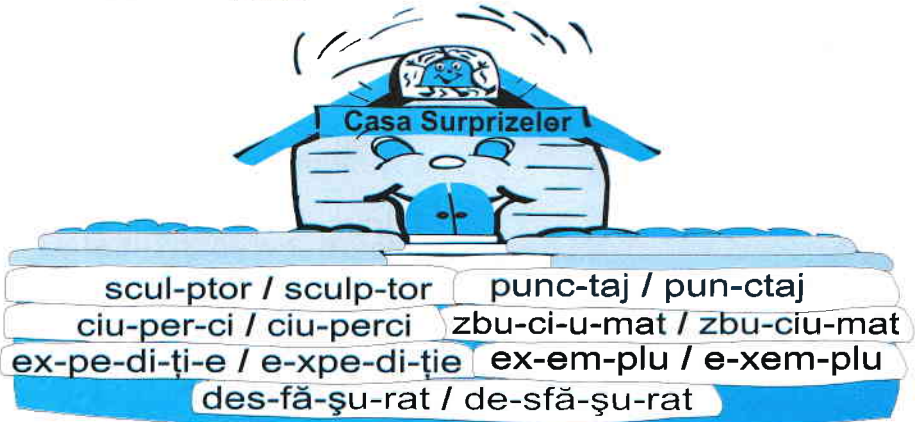
bucuros, ducând, lup, privește, rațe, zgomotos, săniile, trotineta.

2. Identifică numărul de silabe al următoarelor cuvinte, unind, printr-o săgeată, cuvântul cu cifra care arată numărul de silabe.

acum	1	cuvintele	1	aliniat	1
pom	2	bomboane	2	porumbelul	2
capre	3	pui	3	dăruire	3
mistreț	4	jucăuș	4	interesant	4
leu		mergea		zar	
vorbește		vacanță		ciocolată	

3. Barează cu o linie despărțirea în silabe incorectă a cuvintelor care sunt scrise pe treptele Casei Surprizelor.

Model: ti-tlu / tit-lu

4. Completează tabelul de mai jos cu acele cuvinte care conțin 1, 2, 3 sau 4 silabe:

Cuvinte cu o silabă	Cuvinte cu două silabe	Cuvinte cu trei silabe	Cuvinte cu patru silabe

5. Transformă cuvintele date în cuvinte cu una până la trei silabe.

Model:

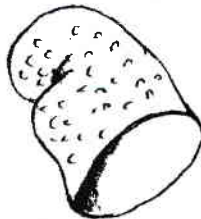
bec	be-cul,	be-curi,	be-cu-ri-le;
bloc	.....	.....	.....
hotar	.....	.....	.....
ghem	.....	.....	.....
marcaj	.....	.....	.....
pisc	.....	.....	.....
pavaj	.....	.....	.....

Model:

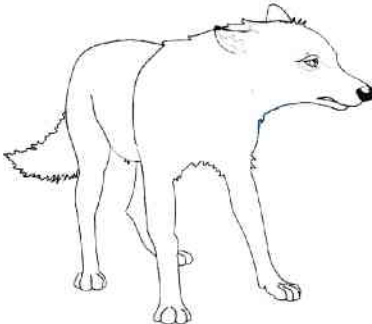
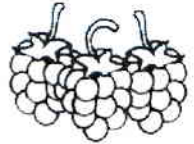
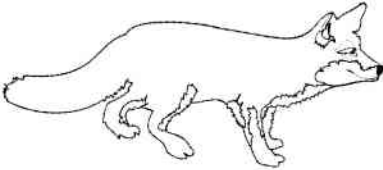
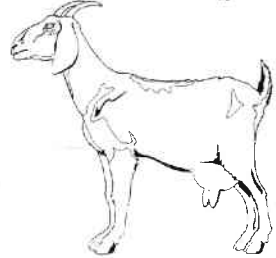
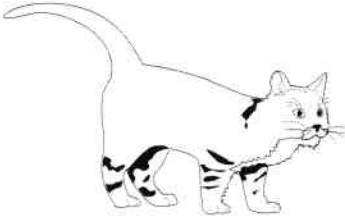
jaluzea	ja-lu-zea-ua,	ja-lu-ze-le	ja-lu-ze-le-le
perdea	.....	.....	.....
saltea	.....	.....	.....
stea	.....	.....	.....

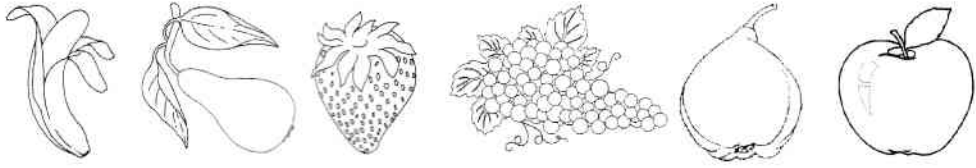
1. Colorează obiectele a căror denumire este un cuvânt format din trei silabe.

2. Colorează animalul și hrana preferată a acestuia, dacă denumirea lor este un cuvânt format din același număr de silabe.

3. Colorează fructele a căror denumire conține trei silabe.

4. Scrie nume de fetițe pornind de la numele de băieți.

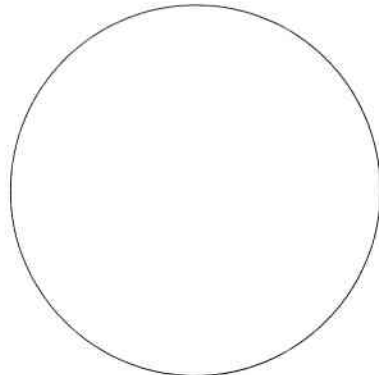
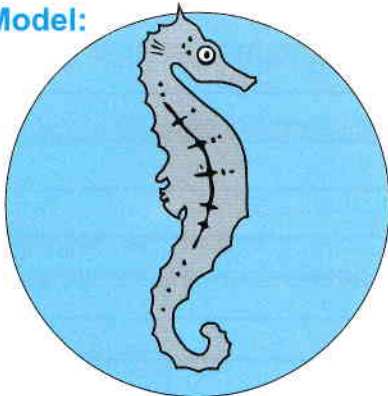
Dan	–	Dana	Marin	–	.....
Adrian	–	.....	Stelian	–	.....
Andrei	–	.....	Cătălin	–	.....
Florin	–	.....	Ion	–	.....

5. Alintă cuvintele!

copac	–	copăcel	păpușă	.....
capac	.....		pisică	.....
gândac	.....		pește	.....
mătușă	.....		rândunea	.....
fereastră	.....		copil	.....
înger	.....		mama	.....

6. Desenează o insignă potrivită pentru **Clubul Campionilor**, pe care o meriți, dacă ai rezolvat corect toate jocurile și exercițiile.

Model:

Oamenii simt nevoia să comunice, adică să-și transmită informații (știri, vești).

Comunicarea se poate realiza prin:

- *limbaj*, adică prin enunțuri (una sau mai multe propoziții);
- *gesturi, mimică*;
- *culori* (de exemplu: semaforul, ilustrații color, picturi);
- *semne și simboluri* (de exemplu: semne de circulație);
- *sunete* (muzica, alarma, sirena).

Propoziția este o comunicare orală sau scrisă. Propoziția se compune din cuvinte îmbinate după anumite reguli.

Cuvintele sunt formate din sunete și silabe.

Silaba reprezintă unul sau mai multe sunete rostite împreună.

Sunetul este redat în scris prin literă.

Există sunete redade prin grupuri de litere și grupuri de sunete reprezentate printr-o literă!

Exerciții

1. Subliniază în cuvinte grupurile de litere care redau un sunet.

cercei, ghiveci, chip, chemare, claxon, experiment, ghimpii, margine, culegere, genunchi.

2. Completează tabelul de mai jos cu acele cuvinte care conțin litera **x**.

x pronunțat cs	x pronunțat gz